

Iben Maria Zeuthens prædiken 3. søndag efter helligtrekonger

Taler
Iben Maria Zeuthen
Journalist

Dato
26. januar 2025

Sted
Sdr. Årslev Kirke

Omstændigheder

Prædikentekster

Paulus' Brev til Romerne kapitel 12, vers 16b-21
Matthæusevangeliet kapitel 8, vers 1-13

1 Stol ikke på jeres egen klogskab – står der i dagens tekst og når teksterne i Biblen er bedst, tænker man, at de er skrevet direkte til én selv, personligt. Sådan har jeg det med den sætning.

5 For DEN er sand. I modsætning til ens egen klogskab

***

Jeg er journalist, og den journalistiske tradition hviler på en idé om objektivitet
10 – og med det, en idé om at der findes én enkel sandhed, og at det er pressen der afgør hvad sandheden så er.

Det er jo en tankegang der både er nuttet og konstruktiv – for nogen skal jo oplyse borgerne – men samtidig er den problematisk. For man kan hurtigt
15 glemme, at ens eget blik ikke er hele verdens blik og at ingen historier nogensinde – objektivt set – kan fortælles helt færdige eller rumme alle nuancer

***

20 At stole på egen klogskab er et nødvendigt onde for at man som journalist tør udkomme. Men at stole på egen klogskab begrænser også de historier vi fortæller, og der er historier som vi kunne fortælle, som vi ikke får fortalt. Fordi de rykker rundt på det verdensbillede vi hver især går rundt med – se nu bare hvor lidt vi har talt om Grønland i de danske medier i mange år, hvor mageligt
25 det har været, og hvor gavnligt det havde været, hvis vi havde taget Grønland

mindre for givet og havde levned grønlænderne en større plads i vores nationale fortælling.

30 ***

I årene med Metoo lærte vi, at noget af det klogeste man kan gøre, er at lytte. At indse, at der er ting man ikke selv ser, og lytte til de andre.

35 At stole på egen klogskab er for det første mageligt, idet det altid kræver arbejde at udvide sin horisont. Men derudover beskytter fastholdelse af ens eget verdensbillede den verden man kender, fordi man så ikke skal lave ting om. Hvis man som mange af os er privilegerede og set i globalt perspektiv, rige og socialt etablerede, giver det desuden god mening at holde på den virkelighed man
40 kender for så bevarer man sine privilegier: nej, der er ikke sexismen på min arbejdsplads, Grønland har bare at være taknemmelige for alt det vi har gjort og nej, vi behøver ikke stoppe med at spise kød eller køre bil.

Se, hvor stor en del af det vi forbinder med fare i forhold til den nyindsatte
45 præsident i USA, som er koblet til en ophøjelse af eget verdensbillede, egen klogskab.

Men at stole på egen klogskab kan også være en forsvarsmekanisme.

50 Af og til sker der underligt nok det, at jo mere i tvivl man er om sin udlægning, desto mere skråsikker vælger man at være.

Det er altid lige inden ens verden slår sprækker, at man tåler tvivlen dårligst.

55 De ægteskaber, der er ved at krakelere, tåler ikke tvivlen. Den partipolitiker der ikke længere har tiltro til partiets politik, tåler ikke tvivlen. Den der drikker for meget og bliver konfronteret, holder sandheden på afstand, ved at bekræfte sin egen opfattelse: jeg har ikke et problem.

60 Vi fortsætter indædt og siger til os selv at det er godt som det er, eller at det ikke kan være anderledes.

Og som jeg ser det, er det her verden er nu. Vi polariseres, fordi vi ikke vil indse, at vi er nødt til at tænke og handle anderledes. Vi er lige ved at indrømme

tvivlen, og derfor forstærkes vores skråsikkerhed overfor hinanden, fronterne trækkes op.

70 I dagens tekst siger Jesus: ”hvis din fjende er tørstig, giv ham vand, Er han sulten, giv ham mad. Hvis du gør det, lægger du brændende kul på hans hoved.”

Det her citat burde være side 1 i al politisk kommunikation. Det er snedigt for idet du møder fjenden med omsorg, udvisker du de traditionelle poler, og forvirrer modstanderen. Det var præcis det vi så forleden, da en amerikansk
75 biskop under den kirkelige del af indsættelsesceremonien taler direkte til Trump, hun taler til ham som medtroende og med omsorg i stemmen referer hun til deres fælles Gud, og beder Trump have barmhjertighed og omsorg for de transpersoner og de arbejdere der lever i USA uden papirer, alle de mennesker der efter hans indsættelsestale nu sidder og frygter for deres tilværelse. Denne
80 milde, omsorgsfulde og indtrængende bøn, var det absolut sværeste modspil Trump kunne få. Denne prædiken var en kamp mellem Guds billeder, og det var ikke Trumps Gud der vandt.

Og interessant er det at forestille sig hvad det vil gøre for vores polariserede
85 samfund, hvis det, at tale til sin fjende med omsorg, var den bærende tilgang.

***

Men hvad sker der, den dag vi tillader den sikre selvopfattelse at krakelere?
90

Det er netop det spørgsmål der de seneste år har optaget mig.

Vi vil, både som journalister og som medmennesker og som præsidenter utvivlsomt stå mere sårbart, hvis vi i højere grad betvivler at vi ser rigtigt. Eller
95 åbner armene mod fjenden. Men vi vil også stå stærkere i et fællesskab. For når man indser at ens eget blik ikke er fyldestgørende, søger man mod de andres.

Og fortællingerne, vil også blive mere nuancerede og mindre polariserende, hvis vi selv undervejs betvivler hvad der egentlig er ret og vrang.
100

***

I dagens tekst kommer en officer til Jesus og beder ham helbrede hans tjener,

105 men officeren føler sig ikke fin nok til at Jesus kan gå ind i hans hus for at udøve
helbredelsen, og officeren beder nu Jesus helbrede tjeneren pr stedfortræder.

Altså officeren tror på at Jesus via officeren kan helbrede tjeneren. Det er
alligevel endnu vildere, end når Jesus, i linjerne ovenover, selv helbreder en
110 spedalsk. For Jesus bliver netop dette stedfortræder-element også beviset på at
officerens tro er den stærkeste han har mødt. Og for mig, et eksempel på, at ikke
bare troen men også evnen til at udvirke mirakler, kan tilgås af alle. Hvis altså
troen er stærk nok. Og hvis vi har det gode med os.

115 Lige nu er der mange der ikke kan se sig selv i den verden der er ved at udvikle
sig. Med hele og halve krigserklæringer flyvende om ørerne, med ønsker om
forstærket sort energi-udvinding, med hate-crimes, krig i Ukraine og
klimaforandringer. Og det store problem er jo, at man heller ikke kan se en
løsning der ligger lige for. Problemerne er massive og de er komplekse.

120

Men vi må stole på, at helbredelsen kan udvirkes pr stedfortræder, at heling kan
ske selvom vejen til den virker umulig. Sådan gik det i hvertfald for officeren og
hans tjener.

125 Officeren var i øvrigt af romersk afstamning og dermed ifølge datiden, fjenden.
Men det er hos ham, Jesus finder den største tro. Og hvad kan vi udlede af det?

Vi må aldrig skue hunden på hårene, vi må ikke tro at det kun er dem i vores
egen kreds eller af egen overbevisning der kan vise sig at ville det gode.

130

Vi må aldrig stole på egen klogskab. For kun ved at have et åbent sind, ser vi det,
der kommer tættest på det sande billede. Det sande billede ikke forstået som et
sandt billede, men forstået som det fulde billede.

135 Kun på den måde, kommer vi videre. Kun på den måde kommer vi nærmere
hinanden og kun på den måde kommer vi nærmere Gud.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

140

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

145 3. søndag efter helligtrekonger, Første tekstrække, Lægmandsprædiken, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/iben-maria-zeuthens-praediken-3-sondag-efter-helligtrekonger>

150

155

160

165

170

175

180